

Мотото на 2008 година от главния настоятел на Салезианите на Дон Боско Дон Паскал Чавез

"Дух Господен е върху Мене; затова Ме помаза да благовестя на бедните, прати Ме да лекувам ония, които имат сърца съкрушени, да проповядвам на пленените освобождение, на слепите прогледване, да пусна на свобода измъчените, да проповядвам благоприятната Господня година".

(Лука гл. 4,18-19)

Нека възпитаваме млади хора с любящото сърце на Дон Боско към тяхното всестранно развитие в техният живот, особено за тези - най-бедните и най-онеправданите, чрез нашето застъпничество за техните права.

Пояснение:

Това мото на годината следва хармонично предишните. Животът е голям дар - семе от Бога, **„любителя на живота“**, което е било поверено на света, за да можем да живеем с Него и сътрудничим с Него върху израстването на семето, за да даде голям плод. Това семе трябва „да попадне в добра почва“, в която може да пусне корени и да даде плод. Тази земя е семейството, което става родно място на живота и първо място на израстването му. Защото семейство с радост и благодарност възприема новия живот като дар и осигурява всичко необходимо за неговия растеж и развитие. Знаем обаче, че за семето не е достатъчна само подходяща почва; има нужда от търпелива и тежка работа на земеделеца, който полива семето, грижи се за него, помага му и го подкрепя. Земеделецът на живота е възпитателят (ръководителят).

Ние сме призвани да изпълним тази задача. Цитатът от Евангелието на св. Лука, който избрах за въведение на мотото, определя нашата мисия на възпитатели (ръководители) по специфичният начин на св. Йоан Боско. За това не трябва да се учудваме, че тези стихове от Евангелието на св. Лука са заложили в правилата на Салезианската монашеска общност като вдъхновение за главата наречена „Нашата възпитателно-пасторална служба“.

Исус разбра по време на четенето на този текст от пророк Исаия, в началото на своята публична дейност на проповядване, че е ония Месия, който бил споменат в пророчеството и пред хората на неговия град казва: *„днес се изпълни това писание, което чухте“ (Лука гл. 4,21).*

Това „днес“, което изрече Исус в синагогата, продължава чрез нашата

възпитателна мисия. Бяхме посветени от Светия Дух чрез кръщение и бяхме изпратени към младите, за да известяваме новият живот, който ни е предложен от самия Исус, за да го предложим и развиваме чрез възпитание на младежта. Той освобождава младите и бедните от потисничество, което ги ограничава по пътя на търсението: на правдата, на надеждата, на радостен и изпълен със смисъл живот и на съграждане на собствената си свобода.

П. Дивалле, който двацет години сътрудничил с Абе Пиер в дейността му за превъзпитаване на младите, апелира към нас: „Имате си различни дела, оратория¹ за младите, но в същност си имате едно скъпцено съкровище – педагогиката на Дон Боско. В света, в който младите хора са предавани, „изстискани“ от живота, съкрушени и смятани за прост инструмент, Господ ви подарява педагогика, в която царува респект към младия, към неговата значимост и крехкост, към неговото достойнство на Божието дете. Нека я съхранявате, подновявате, обогатявате с новите съвременни знания и я приспособявате към тези хора на двадесети век, на техния живот, който Дон Боско не би могъл да познава. Завещавам ви да я запазите! Нека промените всичко, ако е това необходимо. Дори и да загубите домовете си, по-важно да съхраните това безценно съкровище. Нека съградите в хиляди сърца на младите този начин на любов и мечта за тяхното спасение, който ви е предал Дон Боско.“²

Със съзнание на големината на нашата мисия и на нашия дар, който ни е бил подарен чрез педагогиката на Дон Боско, искаме в днешното време с усърдие да реализираме думите на пророк Исаия.

Конкретно с мото искаме да наблегнем на:

- тема на салезианска педагогика и превантивна система; смятам за особено важно, мотото да откликва на нуждата за нейното задълбочаване и нашето формиране, за да не разпилеем нейното богатство;
- нейният важен принос, който можем да предложим като начин на решение на призива за семеен живот; по такъв начин можем да осигурим приемственост върху две предходящи теми (семейство – мото на 2005г. и живот – мото на 2006г.).
- възпитание и застъпничество за младите хора по въпросите на правата на човека - особено правата на непълнолетните, като важен път към позитивно включване на нашите възпитателски усилия

¹ Думата ораторио в салезианския речник означава възпитателна дейност, която включва няколко необходими институции за живота – дом (семейство), където младите са приети и са обичани; църквата (енорията), където се запознават с Исус Христос и неговото Евангелие; училище, което ги подготвя за живота; игрище, където се срещат с приятели и където са радостни. - *Сравни със Правилника на Салезианската монашеска общност, канон No.: 20*

² AA.VV. „*Il Sistema educativo di Don Bosco tra pedagogia antica e nuova*“, Atti del Convegno Europeo Salesiano sul sistema educativo di Don Bosco, LDC Torino 1974, str. 314

във всичките култури на света.

Съдържание на Мотото

Мотото съдържа три теми, върху които трябва да помислим и да наблегнем.

1. **Възпитател (ръководител) с любящото сърце на св. Йоан Боско**, това означава да живеем в превантивната система, която означава любов, която иска да обича и да бъде обичана³, **с преосмислено присъствие между младите**; със специфична салезианска чувствителност и ефикасна близост; с присъствие, с придружение, с одухотвореност, със свидетелство, с предложение за сътрудничество (звание) в стил на салезианското присъствие (асистенция⁴). Трябва да преосмислим изборът на младите, особено на най-бедните и най-заstraшените, чрез търсене на тежките видими и невидими ситуации в живота им, чрез вяра в позитивните източници във всеки млад човек, въпреки че е много засегнат от живота, чрез нашето пожизнено отдаване и грижа за тяхното възпитание.
2. **Грижа за всестранното (интегрално) развитие на младите** чрез *нашето осъвременено решение за възпитаване (ръководене)*, което предхожда злото чрез вярата в доброто, което съществува в сърцето на всеки млад човек, което търпеливо и постоянно го развива, което подновява идентичността на всеки човек, която ги формира в солидарни, инициативни и отговорни граждани - хора отворени за стойностите на живота и вярата, можещи да живеят живот пълен със смисъл, радостен, отговорен и компетентен живот. Възпитание, което да стане инстинктивен духовен опит, черпещ всичко необходимо от „любовта на Бог, който предхожда всеки човек със Своето провидение, чрез Своето присъствие, придружава и спасява с това, че дарява живот“ (Правилник No: 20).
3. **Чрез нашето застъпничество за правата на човека, особено на непълнолетните** като салезиански път към *разширяване на културата на живота и към промяна на гражданските структури*. Превантивната система води към значими социални последици: иска да сътрудничи с други институции за промяна на общността

---

³ „Под покровителството (ръководството) на Богородица, която станала за Дон Боско наставница, той придобил в първото ораторио, в резултат на общуването (живот) с момчетата, духовен и възпитателски опит, който претворил в „превантивната система“. Под „превантивна система“ разбирал любов, която се дарява безкористно, защото черпи от любовта на Бог, Който предхожда всеки човек със Своето провидение, чрез Своето присъствие придружава и спасява с това, че дарява живот.

Дон Боско ни завещава превантивната система като конкретен начин на преживяване, на възвестяване на Евангелието и на работа върху спасението на младите хора чрез тяхното присъствие. Този начин на възпитаване реализира нашите отношения и живот на общността чрез реализация на любовта, която може да предизвиква същата реакция.“ - *Правилник на Салезианска монашеска общност, канон No.: 20.*

⁴ Думата асистенция в салезианския речник - означава активна подкрепа на младия човек в техния растеж към доброто, в смелостта да се грижат за освобождението си от всякакъв вид робство и зависимост, за да не попаднат в обятията на злото. - *Сравни със Правилника на Салезианска монашеска общност, канон No.: 20.*

(културата) чрез работа върху мерките и представите за живота, чрез защита на култура на „другия“ (не егоистична), чрез подкрепа на спокоен живот, чрез постоянно отношение към безкористно деление и чрез усилие за справедливост и достойност към всяка човешка личност. Възпитанието към правата на човека, особено към правата на непълнолетните, е единственият път за превенция в различни култури, е пътят към всестранно (интегрално) човешко развитие, е пътят към съграждане на по-добър, по-праведен и по-здрав свят. Така правата на човека ни дават възможност за диалог и интегриране на Салезианската педагогика в различните култури на нашия свят.

Да продължаваме дейността си по следният начин:

- **Трябва да осъвременим решението си за обществено споделяне и живот в конкретни места на нашата дейност.** Салезианския педагогически опит изисква съграждане на обществото (комунитата), обединено около възпитателните идеали на св. Йоан Боско:

- Изисква способността да включваме всичките отговорни институции и възпитателни програми.
- Изисква способност да формираме критичен поглед върху причините за отлъчване на младите от общественият живот и тяхното злоупотребяване.
- Изисква се силна мотивация, която подкрепя всекидневните усилия и изисква активно и алтернативно отношение.

Всичко това изисква ново усилие за формиране на възпитателите (ръководителите).

- **Подновен пасторален замисъл.** За да се реализират салезианските дейности по различен начин, винаги трябва да се грижим за спасението на човека: за запознанието му с Бога и синовно общение с Него, за пътя към възприемането на Христос чрез тайнствата на Църквата. Заради това, че салезианите избраха младите и най-бедните младежи, възприемат като своя изходяща точка ситуацията, в която се намират младите хора и тяхната способност да излезнат на пътя към вярата. Чрез всяка дейност (инициатива) за спасението, възпитание и развитие на личността се вестява и реализира Божието спасение, която по-късно ще се възвестява открито в съгласие с това, колко хора ще бъдат способни да възприемат това свидетелство и вяра. Всеки си има право на среща с Христос. С известяването за Него, не трябва да се бърза, но и не трябва да се пропусне този момент.

В Рим на 1. юни 2007г.